

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۳
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۳/۱۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	نمره

بارم	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)	
	۱	اشعار و عبارات زیر را به نثر ساده و روان امروزی بنویسید.
	۰/۲۵	بترس از جهان دار یزدان پاک
	۰/۲۵	در آسمان و زمین هول کرده بود کمین
	۰/۲۵	پسران بازرگان عِظت پدر بشنودند.
	۰/۲۵	ز سر تا به پایش به کردارِ عاج
	۰/۵	خدایت ثنا گفت و تجلیل کرد
	۰/۵	چون به مقام خویش باز آمد سفره خواست تا تناولی کند.
	۰/۵	چهار ماه هیزم گرد می کردند و ابراهیم را بازداشته بودند.
	۰/۷۵	به هر جزئی ز خاک ار بنگری راست
	۰/۷۵	هزاران آدم اندر وی هویداست
۱	نگر، نشمری، ای برادر، گزافه	به دانش دبیری و نه شاعری را
۱	عمر برف است و آفتاب تموز	اندکی ماند و خواجه غره هنوز
۱	وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب	دولت آشیان شما نیز بگذرد
۰/۲۵	ب) معنی واژه (۲ نمره)	
	۱۲	در اشعار و عبارات زیر معنی واژه های مشخص شده را بنویسید.
	۰/۲۵	بدین خلیفه خرف شده باید نوشت.
	۰/۲۵	ورا هوش در زاولستان بود
	۰/۲۵	جامه پشمین از برای کد کنند
	۰/۲۵	سر از زانوی تعبّد بر نگرفتم.
	۰/۲۵	گه ز روی نقل و گاه از روی لاف
	۰/۲۵	موجه این محیط طوفان زاست
	۰/۲۵	ز سر شعر گلنار بگشود زود
۰/۲۵	چه زَمهریرِ غریبی ...! چگونه خاک نفس می کشد؟	
۰/۲۵	پ) خود آزمایی (۳ نمره)	
	۲۰	بیت « شبی برنشست از فلک برگذشت / به تمکین و جاه از ملک برگذشت » به کدام واقعه اشاره دارد؟
	۰/۲۵	زاویه دید در داستان « دیوار » چیست؟
۰/۵	۲۲	معنی عبارت « جهان خوردم و کارها راندم » چیست؟
« ادامه سؤالات در صفحه دوم »		

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۸ صبح		تعداد صفحه: ۳	
نام و نام خانوادگی:		سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۳/۱۲		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸				مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)		نمره			
۲۳	نویسنده درس «دیدار»، چه تفاوتی در نگاه امام ^(ره) و برادرش می بیند؟			۰/۵			
۲۴	در بیت زیر، مقصود از «دریا» و «شبنم» چیست؟ «چون به دریا می توانی راه یافت سوی یک شبنم چرا باید شتافت»			۰/۵			
۲۵	شاعر در بیت «یک چند روزگار، جهان دردمند بود به شد که یافت بوی سَمَن را دوی طیب»، درمان دردمندی روزگار را چه دانسته است؟			۰/۵			
۲۶	چرا شاعر رثای «سالگرد» به رادمردان کربلا رشک می برد؟			۰/۵			
۲۷	ت) تاریخ ادبیات و دانش های ادبی (۳ نمره) جاهای خالی را کامل کنید.						
۰/۲۵	الف) کتاب «سیاست نامه نظام الملک» از نمونه های نثر است.			۰/۲۵			
۰/۲۵	ب) ایجاد فضا در کلام، نام دارد.			۰/۲۵			
۰/۲۵	ج) مثنوی «گل و نوروز» سروده است.			۰/۲۵			
۲۸	کدام مجموعه شعر از «مهرداد اوستا» نیست؟			۰/۲۵			
۰/۲۵	الف) از کاروان رفته ب) راما ج) آذرخش د) پالیزبان			۰/۲۵			
۲۹	در بیت زیر کدام آرایه ادبی دیده نمی شود؟ «آیینته عریانی زیبای معانی است این حجله سبزی که خداوند گشوده است»			۰/۲۵			
۰/۲۵	الف) تشبیه ب) حسن تعلیل ج) استعاره د) مراعات نظیر			۰/۲۵			
۳۰	کتاب «بیاض سفر» نوشته چه کسی است؟			۰/۲۵			
۰/۲۵	الف) سهیل محمودی ب) نصرالله منشی ج) عبید زاکانی د) ایرج افشار			۰/۲۵			
۳۱	درست یا نادرست بودن عبارتهای زیر را مشخص کنید.			۰/۲۵			
۰/۲۵	الف) ستایش آزادی، آزادگی و هجرت از ویژگی های «ادبیات توصیفی» است. ☐ درست ☐ نادرست			۰/۲۵			
۰/۲۵	ب) «منظومه گلشن راز» سروده عطار نیشابوری است. ☐ درست ☐ نادرست			۰/۲۵			
۰/۲۵	ج) ابزار اصلی کار طنزپرداز، زبان هنرمندانه است. ☐ درست ☐ نادرست			۰/۲۵			
۳۲	در بیت «چون شنید آن مرغ، کان طوطی چه کرد پس بلرزید، اوفتاد و گشت سرد»، عبارت «سرد گشتن» کنایه از چیست؟			۰/۲۵			
۰/۵	در بیت زیر دو آرایه ادبی مشخص کنید. «از غم داغ گل رخان، از خاک لاله در خون تپیده می آید»			۰/۵			
«ادامه سؤالات در صفحه سوم»							

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۳
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۳/۱۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	

ت (درک مطلب (۴ نمره)	
۰/۲۵	۳۴ با توجه به عبارت « به ستم وزارت مرا دادند و نه جای من بود . » ، مفهوم واژه « ستم » چیست ؟ الف) دشمنی ب) زور و ناحق ج) فریبکاری د) گستاخی
	۳۵ درست یا نادرست بودن مفهوم هر مصرع را مشخص کنید .
۰/۲۵	الف) حریر باورم از شعله ندامت سوخت : « اعتقاد و آرزوهای لطیفم نابود شده است . » ☐ درست ☐ نادرست
۰/۲۵	ب) حماسه چون به غزل ختم می شود زیباست : « صحنه های حماسی زیباست . » ☐ درست ☐ نادرست
۰/۵	۳۶ با توجه به بیت « چون فرو آیی به وادی طلب پیشت آید هر زمانی صد تعب » چه چیزی در انتظار سالکان است ؟
۰/۵	۳۷ توصیف شاعر در بیت « نکته ای کان جست ناگه از زبان / همچو تیری دان که جست آن از کمان » چیست ؟
۰/۵	۳۸ با توجه به متن « ناصر با غصه به حیاط نگاه می کرد . چشم هایش دیگر نمی خندید . لب هایش شل و آویزان شده بود . » مفهوم « لب هایش شل و آویزان شده بود . » را بنویسید .
۰/۵	۳۹ در عبارت « گاو دعا و ثنا گفت و کمر خدمت به طوع بیست . » منظور از « کمر خدمت بستن » چیست ؟
۰/۵	۴۰ با توجه به بیت « یا خون شهیدی است که جوشد ز دل خاک هر جا که در آغوش صبا غنچه وردی است » ، شاعر سبب رویدن گل و سرخی آن را چه می داند ؟
۰/۷۵	۴۱ معنی بیت « کار مردان روشنی و گرمی است کار دونان ، حيله و بی شرمی است » را بنویسید .
ج (شعر حفظی (۲ نمره)	
۰/۵	۴۲ از میان واژه های زیر، کلمات مناسب را برای جاهای خالی انتخاب کنید . بگفتا : معذور می دار دوستی دیر آورد بار گل ، درخت ، خار ، برزگر ، آتش ، باغبان ، پروانه ، شاعر جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید .
۰/۵	۴۳ الف) سلسله موی دوست دام بلاست هر که در این حلقه نیست ، فارغ از این
۰/۵	ب) خوان کرم گسترده ای ، خویشم برده ای چرا مالی اگر ، من گوشه نان بشکنم ؟ مصرع دوم بیت زیر را بنویسید .
۰/۵	۴۴ ای گل خوش نسیم من بلبل خویش را مسوز
۲۰	جمع نمره « دلت گرم و امیدت بر خداوند »

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۳/۱۲
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره) در تصحیح این بخش ، نظر همکاران محترم صائب است . (به معانی مشابه نمره تعلق می گیرد .)	
۱	از خداوند پاک و آفریننده جهان ، بترس . (۰/۲۵) - ص ۱۶	
۲	همه جا را ترس و وحشت فرا گرفته بود . (۰/۲۵) - ص ۱۵۹	
۳	پسران بازرگان پند و نصیحت پدر را شنیدند . (۰/۲۵) - ص ۴۹	
۴	تمام وجود او همانند عاج فیل (سفید و درخشان) بود . (۰/۲۵) - ص ۱۴۷	
۵	خداوند متعال تو را تعریف و تمجید نموده و تو را تکریم کرده است . (بزرگ داشته است) (۰/۵) - ص ۴	
۶	وقتی به خانه خود برگشت ، سفره را خواست تا غذایی بخورد . (۰/۵) - ص ۱۳۶	
۷	مدت چهار ماه در حال جمع کردن هیزم بودند و حضرت ابراهیم ^(ع) را زندانی کرده بودند . (۰/۵) - ص ۳۶	
۸	هر جزئی از اجزای خاک استعداد آن را دارد که آدم شود (۰/۵) و کمالات حق را در خود جلوه گر سازد . (۰/۲۵) - ص ۱۱۴	
۹	ای انسان ، به هوش باش که بی جهت دبیری (نویسندگی) و شاعری را دانش واقعی نشمری . (۰/۲۵) - ص ۶۷	
۱۰	روزهای کوتاه عمر مانند برف است (زودگذرند) در برابر آفتاب تابستان (۰/۵) . اندکی از عمر باقی مانده است در حالی که صاحب آن همچنان غافل و مغرور است . (۰/۵) - ص ۵۷	
۱۱	محنت و سختی ، مانند جغد شوم ویرانگری است (۰/۵) که به ما بسنده نمی کند و شما را نیز خانه خراب خواهد کرد . (۰/۵) - ص ۱۳۹	
	ب) معنی واژه (۲ نمره) (هر واژه ۰/۲۵ نمره)	
	۱۲- نادان ، تباه عقل (۰/۲۵) - ص ۴۱	
	۱۳- مرگ (۰/۲۵) - ص ۸	
	۱۴- گدایی (۰/۲۵) - ص ۱۰۹	
	۱۵- عبادت کردن ، پرستش (۰/۲۵) - ص ۵۸	
	۱۶- خود ستایی (۰/۲۵) - ص ۱۳۰	
	۱۷- دریا (۰/۲۵) - ص ۸۲	
	۱۸- گیسو ، مو (۰/۲۵) - ص ۱۴۷	
	۱۹- سرمای سخت (۰/۲۵) - ص ۱۵۸	
	پ) خود آزمایی (۳ نمره) (به پاسخ های مشابه نمره تعلق می گیرد .)	
۲۰	معراج پیامبر اکرم ^(ص) . (۰/۲۵) - ص ۵	
۲۱	سوم شخص یا دانای کل . (۰/۲۵) - ص ۳۱	
۲۲	از نعمت های این دنیا استفاده کردم و کارهای بزرگ و مهمی انجام دادم . (۰/۵) - ص ۴۸	
۲۳	برادر امام ^(ره) ، حاج آقا مرتضی پسندیده ، انسانی آرام و ساکت بود ولی امام ^(ره) انسانی منتقد ، بی باک و دشمن ستیز بود . (۰/۵) - ص ۱۰۵	
۲۴	دریا : خدا ، عشق حقیقی (۰/۲۵) - شبنم : هر چیز مادی و بی ارزش ، بنده خدا ، عشق مجازی (۰/۲۵) - ص ۱۲۸	
	« ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم »	

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۳/۱۲
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۲۵	بوی خوش گل یاسمن (۰/۵) - ص ۱۵۶	
۲۶	زیرا آنان زندگی و هستی خود را در راه خدا از دست داده‌اند و شاعر نیز خواهان این اندازه از رشادت و دلیری است. (۰/۵) - ص ۱۴۹	
۲۷	ت (تاریخ ادبیات و دانش‌های ادبی (۳ نمره) جاهای خالی را کامل کنید .	
	الف) نثر بینابین (۰/۲۵) - ص ۳۴ ب) لحن (۰/۲۵) - ص ۲۱ ج) خواجوی کرمانی (۰/۲۵) - ص ۳	
۲۸	گزینه «ج» درست است. آذرخش (۰/۲۵) - ص ۷۶	
۲۹	گزینه «ب» درست است. حسن تعلیل (۰/۲۵) - ص ۸۷	
۳۰	گزینه «د» درست است. ایرج افشار (۰/۲۵) - ص ۹۶	
۳۱	الف) نادرست (۰/۲۵) - ص ۷۵ ب) نادرست (۰/۲۵) - ص ۱۱۳ ج) درست (۰/۲۵) - ص ۱۳۵	
۳۲	« سرد گشتن » کنایه از مردن و از بین رفتن است. (۰/۲۵) - ص ۱۳۱	
۳۳	آرایه‌های: تشخیص، حسن تعلیل، استعاره، مراعات نظیر، مجاز، کنایه (۲ مورد ۰/۵) - ص ۸۲	
	ث (درک مطلب (۴ نمره)	
۳۴	گزینه «ب» درست است. زور و ناحق (۰/۲۵) - ص ۴۳	
۳۵	الف) « اعتقاد و آرزوهای لطیف نابود شده است. » درست (۰/۲۵) - ص ۸۳	
	ب) « صحنه‌های حماسی زیباست. » نادرست (۰/۲۵) - ص ۸۶	
۳۶	زمانی که به بیابان طلب برسد، هر لحظه رنج و سختی بسیاری برایش پیش می‌آید. (۰/۵) - ص ۱۲۵	
۳۷	سخن زشت و ناروا مثل تیر آزار دهنده است. (۰/۵) - ص ۱۳۱	
۳۸	« لب‌هایش شل و آویزان شده بود. » کنایه از « غمگین و ناراحت شد. » (۰/۵) - ص ۲۷	
۳۹	آماده کار و خدمت شدن (۰/۵) - ص ۵۲	
۴۰	شاعر علت روییدن و سرخی گل را خون شهیدان می‌داند که از خاک بیرون می‌آید. (۰/۵) - ص ۷۷	
۴۱	کار انسان‌های بزرگ و عارفان، ایجاد امید و شور و محبت و کار انسان‌های پست و فرومایه، حيله گری و گستاخی است. (۰/۷۵) - ص ۱۰۹	
	ج (شعر حفظی (۲ نمره)	
۴۲	باغبان (۰/۲۵) - درخت (۰/۲۵) - ص ۱۵۰	
۴۳	الف) حلقه (۰/۲۵) - ماجراست (۰/۲۵) - ص ۶۵ ب) مهمان (۰/۲۵) - گوشم (۰/۲۵) - ص ۸۳	
۴۴	کز سر صدق می‌کند شب همه شب دعای تو (۰/۵) - ص ۳۲	
۲۰	« خدا قوت همکار محترم »	جمع نمره